

**PLASSENSCHAP
LOOSDRECHT.**

ONTWERPJAARVERSLAG &
JAARREKENING 2023

MAART 2024

1 Voorwoord

1.1 Jaarverslag en jaarrekening

Voor u ligt het ontwerp jaarverslag en de ontwerp jaarrekening van het Plassenschap Loosdrecht e.o. over het jaar 2023.

Het Plassenschap Loosdrecht e.o. is sinds 1-1-2023 een bedrijfsvoeringsorganisatie (BVO), een samenwerkingsvorm op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Binnen deze BVO werken de gemeenten Wijdmeren, Stichtse Vecht en de Provincies Utrecht en Noord-Holland samen aan het beheer van publiek toegankelijke recreatiegebieden voor inwoners en bezoekers van de regio. De gemeente Utrecht is per 1 januari 2023 geen deelnemer meer in het Plassenschap.

De taak van het Plassenschap Loosdrecht e.o. ingevolge de nieuwe BVO is het beheer en onderhoud en eventueel de exploitatie van eigendommen van het Plassenschap en de daarop aanwezige voorzieningen, het in stand houden van natuur en landschapsschoon, voor zover samenhangend met deze taak, alsmede het financieel beheer dat met deze taak samenhangt. Het gebied omvat alle wateren van de Loosdrechtse plassen, de beide Kievitsbuurten een pad en enkele terreinen en paden in het Veenweidegebied ten westen van de A2. Het plassengebied biedt daarmee publieke mogelijkheden voor ontspanning, rust, beweging en plezier voor inwoners én bezoekers van de regio. Het Plassenschap Loosdrecht e.o. zet zich in voor openluchtrecreatie en zorgt voor het behoud van natuur, landschap en de cultuurhistorische elementen die bepalend zijn voor de kwaliteit het recreatiegebied. Daarnaast zorgt het Plassenschap voor het nautisch- en vaarwegbeheer van het openbaar water binnen het werkgebied.

Het Plassenschap heeft de uitvoering van zijn werkzaamheden - Beheer & Onderhoud, Exploitatie, Bedrijfsvoering en Bestuursondersteuning – met ingang van 1 januari 2023 belegd bij de gemeente Wijdmeren.

Het jaar 2023 was door de overgang naar een andere uitvoeringsorganisatie een transitiejaar jaar voor het Plassenschap.

De jaarrekening 2023 heeft een overschot t.o.v. de begroting 2023 van per saldo € 428.864 (In 2022 was er nog een negatief saldo van € 575.746 voornamelijk veroorzaakt door de liquidatie van R.M.N.). In de jaarrekening is in het Overzicht van baten en lasten een analyse opgenomen ten opzichte van de begroting. Hieruit blijkt dat het behaalde resultaat met name een incidenteel karakter heeft en hoofdzakelijk veroorzaakt wordt doordat 2023 een transitiejaar betrof. Een relatief kleine groep medewerkers van de gemeente Wijdmeren heeft de werkzaamheden voor het Plassenschap in 2023 uitgevoerd,

Voor een gedetailleerd overzicht van en een nadere toelichting op de afwijkingen ten opzichte van de begroting verwijzen wij u naar paragraaf 12.2.

ONDERTEKENING

Aldus opgesteld door het bestuur van het Plassenschap Loosdrecht e.o. d.d. 28 maart 2024

Mevr. E. Kruijt
Voorzitter (plv.)

Mevr. J. Brand
Secretaris a.i

Inhoudsopgave

1	VOORWOORD	2
1.1	JAARVERSLAG EN JAARREKENING	2
	ONDERTEKENING	3
	JAARVERSLAG	6
2	PROGRAMMAVERANTWOORDING	6
2.1	PROGRAMMA 1: BEHEER EN ONDERHOUD	6
2.2	PROGRAMMA 2: TOEZICHT EN HANDHAVING	8
2.3	PROGRAMMA 3: ONTWIKKELING	9
2.4	PROGRAMMA 4: EXPLOITATIE	10
2.5	PROGRAMMA 5: ALGEMEEN (INCL. OVERHEAD)	12
3	PARAGRAFEN	15
3.1	LOKALE HEFFINGEN	15
3.2	WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING	16
3.3	KENGETALLEN	18
3.4	ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN	18
3.5	FINANCIERING	19
3.6	BEDRIJFSVOERING	19
3.7	VERBONDEN PARTIJEN	20
3.8	GRONDBELEID	20
	JAARREKENING	21
4	BALANS PER 31 DECEMBER 2023 (BEDRAGEN IN €)	21
5	OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN (BEDRAGEN IN €)	24
6	GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING	25
6.1	INLEIDING	25
6.2	ALGEMENE GRONDSLAGEN VOOR HET OPSTELLEN VAN DE JAARREKENING	25
6.3	VASTE ACTIVA	25
6.4	VLOTTENDE ACTIVA	26
6.5	VASTE PASSIVA	26
6.6	VLOTTENDE PASSIVA	26
7	TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2023	27
7.1	VASTE ACTIVA	27
7.2	VLOTTENDE ACTIVA	29
7.3	EIGEN VERMOGEN	32
7.4	VOORZIENINGEN	33
7.5	VASTE SCHULDEN	34
7.6	NETTO VLOTTENDE SCHULDEN MET EEN RENTE TYPISCHE LOOPTIJD KORTER DAN ÉÉN JAAR	34
7.7	OVERLOPENDE PASSIVA	35
7.8	NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN	35
8	TOELICHTING OP HET OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN	FOUT! BLADWIJZER NIET GEDEFINIEERD.
8.1	TOELICHTING PER PROGRAMMA	FOUT! BLADWIJZER NIET GEDEFINIEERD.
8.2	RECHTMATIGHEID	FOUT! BLADWIJZER NIET GEDEFINIEERD.
8.3	OVERZICHT VAN INCIDENTELE BATEN EN LASTEN	FOUT! BLADWIJZER NIET GEDEFINIEERD.

8.4	OVERZICHT VAN DE GEREALISEERDE BATEN EN LASTEN PER TAAKVELD	37
9	WET NORMERING BEZOLDIGING TOPFUNCTIONARISSEN PUBLIEKE EN SEMIPUBLIEKE SECTOR	38
9.1	BEZOLDIGING TOPFUNCTIONARISSEN	38
9.2	OVERIGE RAPPORTAGEVERPLICHTINGEN OP GROND VAN DE WNT	39
9.3	LEDEN EN PLAATSVERVANGENDE LEDEN EN SECRETARIS VAN HET BESTUUR LSD	39
10	GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM	39
	BIJLAGEN	40
11	STAAT VAN LANGLOPENDE GELDLENINGEN	40
12	PROGRAMMAREKENING 'OUDE STIJL'	41
12.1	PROGRAMMAREKENING INGEDEELD NAAR VOORMALIGE BEGROTINGSPOSTEN	41
12.2	TOELICHTING AFWIJKINGEN PER BEGROTINGSPOST	42

2 Programmaverantwoording

2.1 Programma 1: Beheer en onderhoud

Beheer en onderhoud omvat het beheer en (dagelijks, groot- en vervangings-) onderhoud van de terreinen en plassen, fiets- en wandelpaden en het onderhouden van voorzieningen. Het niveau van beheer en onderhoud verschilt per terrein, per seizoen en is afhankelijk van onder meer wet- en regelgeving, de functie, de intensiteit van gebruik en de behoefte van recreanten en de opdracht van het Plassenschap. In onderstaande alinea's wordt per opgave in het programma de voortgang geschetst.

Optimalisatie werkprocessen

Opgave

De gemeente Wijdmeren voert per 1 januari 2023, in opdracht- en voor rekening van het Plassenschap Loosdrecht, het beheer over het werkgebied van het Plassenschap Loosdrecht e.o. Dit is vastgelegd in de Gemeenschappelijke Regeling Bedrijfsvoeringsorganisatie Plassenschap Loosdrecht e.o. 2023.

Voor het jaar 2023 hebben de deelnemers een transitieperiode afgesproken. Dit jaar is gebruikt om de gemeente Wijdmeren als nieuwe beheerder vertrouwd te maken met het werkgebied en de kapitaalgoederen.

Realisatie

In 2023 is samen met een viertal adviesbureaus op basis van onder andere een tweetal schouwen en nadere inspecties, drie beheerplannen opgesteld. Het betreft het Beheerplan Areaal Plassenschap Loosdrecht e.o. (voor de terreinen, eilanden en vaarwegen), het Beheerplan Vastgoed en het Beheerplan Sluizen. Daarnaast is er op basis van eerdere inspecties en kennis bij het huidige personeel een bureaustudie gedaan naar de staat van onderhoud van de beschoeiingen.

Op basis van de hierboven genoemde beheerplannen en bureaustudies zijn de benodigde budgetten voor het Dagelijks Onderhoud (DO) en het Groot Onderhoud (GO) berekend en is een meerjareninvesteringsplan (MJIP >10 jaar) voor de vervangingsinvesteringen (VV) opgesteld. Op 6 september 2023 heeft het bestuur van Plassenschap Loosdrecht e.o. besloten om de beheerplannen en het meerjareninvesteringsplan (MJIP) als uitgangspunt te gebruiken voor het opstellen van het vierjarig Uitvoeringsplan en het vierjarig Financieel Perspectief.

Het vierjarig Uitvoeringsplan is een vervolg op het beheerplan Areaal Plassenschap Loosdrecht en het MJIP en geeft inzicht in wat er in de komende vier jaar op de planning staat en wat de financiële gevolgen daarvan zijn. Het vierjarig Financieel Perspectief is een richtinggevend kader voor de begrotingen 2024-2027. Deze stukken zijn samen met de 1^e Begrotingswijziging 2024 op 13 december 2023 in concept vastgesteld en aan de deelnemers aangeboden voor zienswijzen.

Begin januari 2023 is een nieuwe kunststof steiger bij eiland Geitekaai in brand gestoken door vandalen. De verbrande delen van de steiger zijn verwijderd en de steiger is ingekort.

In Q1 van 2023 is de eerste fase van de te vervangen beschoeiing bij de Strook afgerond. In Q3 2023 is de voorbereiding voor de twee fase van de vervangen beschoeiing van de Strook opgestart. Uitvoering van de tweede fase staat gepland voor Q1 2024.

Het project vervangen remmingswerken Mijndense sluis is in 2023 opgestart en wordt in Q1 2024 uitgevoerd.

In 2023 hebben zich ook een aantal schades voorgedaan aan de beschoeiingen van eiland Weer en eiland Meent. Deze schades zijn in 2023 gerepareerd. Daarnaast hebben we ook te maken gehad met een lekkage in de sluisdeuren van de Kraaienestersluis. Een aannemer heeft de sluis drooggezet en de lekkage verholpen.

Wat heeft het gekost?

	Realisatie 2022	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking begroting - realisatie
Lasten	1.110.296	1.436.714	1.389.350	(47.364)
Baten	1.193.557	1.235.615	1.389.350	153.735
Saldo van baten en lasten	(83.261)	201.099	(0)	(201.099)
Toevoegingen aan reserves	-	17.327	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	17.327	-	-
Gerealiseerd resultaat	(83.261)	201.099	(0)	(201.099)

Deze lasten en baten komen als volgt ten laste van dit programma:

Omschrijving	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking begroting - realisatie
Lasten			
Doorbelaste personeelskosten	515.714	209.822	(305.892)
Kwaliteitsbijdrage aan derden t.b.v. toezicht en handhaving	315.000	315.000	-
Inhuur personeel derden	-	125.866	125.866
Kapitaallasten	-	-	-
Onderhoud en vuilafvoer	318.000	382.453	64.453
Onderhoudsinspecties (incidenteel)	-	86.822	86.822
Dotatie voorziening groot onderhoud	288.000	269.387	(18.613)
Belastingen en verzekeringen	-	-	-
Energie- en waterkosten	-	-	-
Overige kosten	-	-	-
Totaal lasten	1.436.714	1.389.350	(47.364)

Omschrijving	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking begroting - realisatie
Baten			
Externe baten toezicht en handhaving	209.000	220.844	(11.844)
Diverse baten	119.000	-	119.000
Transparantie BTW	218.000	139.704	78.296
Instandhoudingsbijdrage plassengebied	106.000	94.156	11.844
Toegerekende deelnemersbijdrage	583.615	934.646	(351.031)
Totaal baten	1.235.615	1.389.350	(153.735)
Totaal resultaat programma 1	201.099	0	(201.099)
Toevoegingen aan reserves	17.327	-	0
Onttrekkingen aan reserves	17.327	-	0
Gerealiseerd resultaat	201.099	0	(201.099)

Lasten

De doorbelaste personeelskosten betreffen de kosten van de onderhoudsmensen in dienst bij de gemeente Wijdemeren. In de raming 2023 is hierin budget opgenomen voor onderhoudsinspecties in het transitiejaar. In dit budget is ook opgenomen, extra formatieruimte voor uitbreiding van personeel onderhoud.

De besteding van het budget "Doorbelaste personeelskosten" is binnen dit programma zichtbaar gemaakt. De inhuur betreft ingevulde vacatureruimte personeel onderhoud. Verder zijn in plaats van het invullen van extra formatie, werkzaamheden belegd bij aannemers, waardoor lasten van onderhoud en vuilafvoer hoger zijn uitgevallen dan de raming. De eerdergenoemde onderhoudsinspecties zijn apart zichtbaar gemaakt.

De dotatie aan de voorziening groot onderhoud is lager dan de raming, maar sluit aan bij het budget, dat volgens de opgestelde rapportages nodig is in het kader van het wegwerken van achterstallig onderhoud in het werkgebied van het Plassenschap.

Baten

In de begroting zijn de deelnemersbijdragen naar rato aan de programma's toegerekend, waardoor het mogelijk was dat een programma een batig saldo had door deze toerekening. De deelnemersbijdragen zijn bedoeld om het saldo van lasten en baten van de programma's kostendekkend te laten zijn. Een eventueel overschot aan deelnemersbijdragen wordt verantwoord bij programma 5.

2.2 Programma 2: Toezicht en handhaving

Vanaf 2023 voert het Plassenschap de taken uit het voormalige programma "Toezicht en Handhaving" niet meer uit. In juni 2022 heeft de Plassenraad nog wel besloten een solidariteitsbijdrage toezicht en handhaving op te nemen in de begroting. De deelnemers aan het Plassenschap besluiten gezien het gemeenschappelijk belang om de kosten voor beheer, onderhoud en exploitatie te beheersen, om een onverplichte financiële bijdrage te leveren voor deze taken via de begroting van het Plassenschap. De twee gemeenten ontvangen daarvoor vanuit de begroting van het Plassenschap een vergoeding in de vorm van een solidariteitsbijdrage voor toezicht en handhaving, die overeenkomt met het gebudgetteerde nadeel van de twee gemeenten. In dit geval blijven de uitgaven van het Plassenschap per saldo even hoog, Het Plassenschap verstrekt een solidariteitsbijdrage aan beide gemeenten van in totaal € 315.000 (prijspeil 2023).

De opbrengsten van vergunningen en met name van de snelvaarontheffingen zijn met ingang van 2023 bij het Plassenschap komen te vervallen, daar komt voor terug een instandhoudingsbijdrage voor het gebied vanuit de gemeente Wijdemeren. Deze instandhoudingsbijdrage bestaat uit de door de gemeente Wijdemeren ontvangen opbrengsten van de snelvaarontheffingen met daarop in mindering gebracht de gemaakte kosten. In deze jaarrekening is de instandhoudingsvergoeding als bate toegevoegd. Het saldo tussen de verstrekte "solidariteitsbijdrage" en de ontvangen "instandhoudingsbijdrage", is als extra deelnemersbijdrage "kwaliteitsbijdrage" opgevoerd. De "kwaliteitsbijdrage" en de "instandhoudingsbijdrage" zijn samen gelijk aan de hiervoor genoemde bijdrage aan de beide gemeenten voor toezicht en handhaving en zijn communicerende vaten. De kwaliteitsbijdrage en de instandhoudingsbijdrage zijn verantwoord onder programma 1. Zie aldaar.

Wat heeft het gekost?

	Realisatie 2022	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking begroting - realisatie
Lasten	324.789	-	-	-
Baten	677.611	-	-	-
Saldo van baten en lasten	(352.822)	-	-	-
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-
Gerealiseerd resultaat	(352.822)	-	-	-

2.3 Programma 3: Ontwikkeling

Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen

Het Plassenschap brengt zelf geen recreatieve ontwikkelingen op gang, maar werkt daaraan wel actief mee. De afwegingskaders voor de haalbaarheid van ruimtelijke ingrepen liggen niet binnen de scope van het Plassenschap. Het Plassenschap Loosdrecht e.o. is medeondertekenaar van het Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen (OVP). Binnen het OVP zijn diverse projecten benoemd, waarbij de medewerking van het Plassenschap een belangrijke rol speelt. Het Plassenschap is voor het project baggeren een verplichting aangegaan van in totaal € 906.000. Deze bijdrage wordt volgens een vastgesteld kasritme bijgedragen in de periode 2017-2028. Tot en met 2026 wordt jaarlijks een bedrag verantwoord van afgerond € 70.900. In het laatste jaar van het project wordt het resterende deel ineens afgewikkeld of een eventueel restant verrekend. Voor het baggerproject heeft Plassenschap een bestemmingsreserve oostelijke Vechtplassen in het leven geroepen, de jaarlijks te betalen vergoeding komt ten laste van deze bestemmingsreserve.

In 2023 heeft het Plassenschap meegewerkt aan het baggerproject Loosdrechtse plassen en aan de projecten Pilots in de Kievitsbuurten, Moerasvogels, Rondje om de Zuid en het beheerplan Woekerende Waterplanten. Deze projecten vinden (deels) plaats op eigendommen van het Plassenschap.

Terreinen Plassengebied

In het licht van het transitiejaar 2023 zijn er geen ontwikkelingen geweest op de recreatie-eilanden. Ook heeft om diezelfde reden geen nadere verkenning naar passende recreatieve ontwikkeling bij de terreinen – Bosdijk, Zwaan, de Aa, de Geer, Oukoperdijk – in het westelijk weidegebied van het schap plaatsgevonden.

Wat heeft het gekost?

	Realisatie 2022	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking begroting - realisatie
Lasten	70.914	70.900	70.914	14
Baten	76.232	-	2.393	2.393
Saldo van baten en lasten	(5.318)	70.900	68.521	(2.379)
Toevoegingen aan reserves	-	2.393	2.393	-
Onttrekkingen aan reserves	70.914	70.914	70.914	-
Gerealiseerd resultaat	(76.232)	2.379	-	(2.379)

Omschrijving	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking begroting - realisatie
Lasten			
Gebiedsakkoord, baggeren	70.900	70.914	14
Totaal lasten	70.900	70.914	14

Omschrijving	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking begroting - realisatie
Baten			
Toegerekende deelnemersbijdrage	-	2.393	(2.393)
Totaal baten	-	2.393	(2.393)
Totaal resultaat programma 1	70.900	68.521	(2.379)
Toevoegingen aan reserves	2.393	2.393	0
Onttrekkingen aan reserves	70.914	70.914	0
Gerealiseerd resultaat	2.379	-	(2.379)

2.4 Programma 4: Exploitatie

De exploitatie van het Plassenschap betreft het uitbaten van bezittingen, via erfpacht-, opstal-, huur- en gebruiksovereenkomsten. Erfpachtovereenkomsten worden voor een lange termijn aangegaan, huur- en gebruiksovereenkomsten zijn vaak voor een korte(re) termijn.

Het schap heeft erfpachtovereenkomsten voor Paviljoen De Strook, Recreatiecentrum Mijnden en (tegen een symbolisch tarief) eiland Robinson Crusoe. De opstal op eiland Meent wordt verhuurd. Deze exploitanten vormen een belangrijke bron van inkomsten (Mijnden) en/of dragen bij aan recreatief gebruik van het Plassengebied. Huur- en gebruiksovereenkomsten worden aangegaan voor het gebruik van terreinen door hondenuitlaatservices, het gebruik van een steiger, visrecht, faunabeheer, het gebruik van een eiland of terrein voor een activiteit zoals een scoutingkamp, suppen etc. Dit zijn zeer diverse overeenkomsten voor (regelmatig terugkerende) eenmalige activiteiten of korte termijn gebruik.

Verder is het Plassenschap is – namens deelnemende gemeenten - een van de opdrachtgevers van het Routebureau Utrecht. Uniform beheer en onderhoud, ontwikkeling en informatievoorziening & marketing m.b.t. de bewegwijzerde routenetwerken voor fietsen, wandelen en varen (sloepen) loopt via het Routebureau. Het Plassenschap draagt hier in 2023 afgerond € 25.300 aan bij.

Exploitatie biedt de mogelijkheid om de recreatieve meerwaarde van het gebied te vergroten en/of meer inkomsten te genereren.

Het schap voert in opdracht van de twee gebiedsgemeenten de vuilnisophaaldienst in de legakkergebieden uit. De gemaakte lasten worden volledig doorbelast aan de gemeenten.

Verder wordt bij de Mijndense Sluis boten tegen betaling geschut. Er zijn sluiswachters in dienst (1,55 fte.), die tijdens het seizoen nog met vaste inhuurkrachten worden aangevuld om het dienstrooster rond te kunnen krijgen. De opbrengsten van het schutten vielen in 2023 tegen. Opbrengst afgerond € 85.000.

De erfpacht Mijnden is in 2023, conform contract, met 12% verhoogd tot € 281.300. Het opstalrecht bij de Strook was in 2023 aan de vijfjaarlijkse herziening toe. Conform contract is het opstalrecht verhoogd tot € 12.100.

Wat heeft het gekost?

	Realisatie 2022	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking begroting - realisatie
Lasten	361.846	619.103	599.784	(19.319)
Baten	858.057	993.047	599.784	(393.263)
Saldo van baten en lasten	(496.211)	(373.944)	0	373.944
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-
Gerealiseerd resultaat	(496.211)	(373.944)	0	373.944

Omschrijving	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking begroting - realisatie
Lasten			
Doorbelaste personeelskosten	232.000	101.245	(130.755)
Inhuur personeel derden	37.000	42.918	5.918
Kapitaallasten	311.000	290.897	(20.103)
Onderhoud en vuilafvoer	-	68.884	68.884
Routebureau	-	25.299	25.299
Belastingen en verzekeringen	10.000	38.497	28.497
Energie- en waterkosten	24.000	22.845	(1.155)
Overige kosten	5.103	9.200	4.097
Totaal lasten	619.103	599.784	(19.319)

Omschrijving	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking begroting - realisatie
Baten			
Sluisgelden	90.000	86.055	(3.945)
Vuilnisophaaldienst	61.000	64.514	3.514
Rechten	-	18.062	18.062
Erfpacht en huur	333.000	326.492	(6.508)
Overige	-	3.608	3.608
Transparantie BTW	94.000	7.207	(86.793)
Toegerekende deelnemersbijdrage	415.047	93.845	(321.202)
Totaal baten	993.047	599.784	(393.263)
Totaal resultaat programma 4	(373.944)	0	373.944
Toevoegingen aan reserves	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-
Gerealiseerd resultaat	(373.944)	0	373.944

Lasten

De doorbelaste personeelskosten betreffen de sluiswachters, de inhuur betreft eveneens sluiswachters. Onder onderhoud en vuilafvoer zijn hoofdzakelijk de kosten van de vuilnisophaaldienst particulieren en de kosten van het Routebureau hier verantwoord. De lasten van de vuilnisophaaldienst wordt doorbelast aan de gebiedsgemeenten, die opdrachtgever zijn aan het Plassenschap. De totaal geraamde personeelskosten en inhuur bedragen € 269.000. De totaal hier verantwoorde lasten personeel en inhuur bedragen afgerond € 238.300.

De kapitaallasten zijn in de begroting onder dit nummer verantwoord, hoewel programma 1 een logischere keuze is. De onderschrijving is het gevolg van latere realisatie van investeringen, waardoor de start van de afschrijvingen ook later start.

Baten

De rechten betreffen in het verleden uitgegeven meerjarige vergunningen, die verspreid over meerdere jaren worden verantwoord. Verder betreft het de inkomsten uit vis- en jachtrecht.

In de begroting zijn de deelnemersbijdragen naar rato aan de programma's toegerekend, waardoor het mogelijk was dat een programma een batig saldo had door deze toerekening. De deelnemersbijdragen zijn bedoeld om het saldo van lasten en baten van de programma's kostendekkend te laten zijn. Een eventueel overschot aan deelnemersbijdragen wordt verantwoord bij programma 5.

2.5 Programma 5: Algemeen (incl. overhead)

Programma 5 is een beleidsarm programma. Naast de algemene dekkingsmiddelen en de post onvoorzien zijn tevens algemene kosten en overhead opgenomen. Het betreft doorbelaste personeelskosten op grond van uitvoering van de reguliere functies zoals financiën, programmamanagement, juridische zaken, communicatie en bestuursondersteuning. De taken worden grotendeels door eigen formatie dan wel door inhuur uitgevoerd. De functies zijn, behoudens de functie van secretaris van het bestuur, ingebed in de reguliere organisatie van Wijdemeren.

De hier verantwoorde lasten betreffen de directe uren van eigen personeel. Functies zoals HRM, control, ICT, algemeen management en archief (DIV) worden doorbelast op basis van een opslagpercentage van 25,2% over de doorbelaste personeelskosten.

De functie van secretaris van het bestuur wordt geleverd via de provincie Utrecht. Verder zijn de kosten van de werkhaven Rimboe hier ondergebracht.

In 2023 heeft op ICT-gebied specifieke implementatie van het beheerpakket plaatsgevonden en is het financieel pakket van het Plassenschap verder ingericht. De lasten zijn verantwoord onder de "Overige kosten".

Wat heeft het gekost?

	Realisatie 2022	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking begroting - realisatie
Lasten	1.604.272	950.835	419.448	(531.387)
Baten	-	780.369	848.312	67.943
Saldo van baten en lasten	1.604.272	170.466	(428.864)	(599.330)
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-
Gerealiseerd resultaat	1.604.272	170.466	(428.864)	(599.330)

Omschrijving	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking begroting - realisatie
Lasten			
Doorbelaste personeelskosten	556.000	200.067	(355.933)
Doorbelaste overhead	335.000	128.806	(206.194)
Inhuur personeel derden	-	37.600	37.600
Kapitaallasten	5.000	984	(4.016)
Onderhoud en vuilafvoer	-	10.030	10.030
Belastingen en verzekeringen	7.000	3.096	(3.904)
Energie- en waterkosten	-	7.914	7.914
Nagekomen lasten	-	(10.936)	(10.936)
Overige lasten	47.835	41.886	(5.949)
Totaal lasten	950.835	419.448	(531.387)

Omschrijving	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking begroting - realisatie
Baten			
Ontvangen rente	-	45.416	45.416
Diverse baten	58.000	-	(58.000)
Transparantie BTW	144.000	68.077	(75.923)
Toegerekende deelnemersbijdrage	578.369	734.819	156.450
Totaal baten	780.369	848.312	67.943
Totaal resultaat programma 5	170.466	(428.864)	(599.330)
Toevoegingen aan reserves	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-
Gerealiseerd resultaat	170.466	(428.864)	(599.330)

Lasten

De doorbelaste personeelskosten zijn aanzienlijk lager dan begroot. Een relatief kleine groep medewerkers van de gemeente Wijdereen heeft in het transitiejaar de werkzaamheden t.b.v. het Plassenschap uitgevoerd.

Dit leidt tot een forse onderschrijding van de doorbelaste personeelskosten. Direct gekoppeld aan alle doorbelaste personeelskosten is de doorbelaste overhead. Door de over de hele linie lagere doorbelaste personeelskosten valt ook deze post navenant lager uit. Het is niet te verwachten, dat de onderschrijding in deze omvang structureel zal zijn.

De inhuur betreft de bestuurssecretaris voor het Plassenschap Loosdrecht e.o., die conform afspraak is ingehuurd via de Provincie Utrecht.

Baten

Per ultimo 2022 is een vaste geldlening aangetrokken van in totaal € 2.000.000. Deze middelen zijn niet direct aangewend. De overtollige middelen zijn conform de wetgeving aangehouden in de Schatkist. De schatkist vergoedt rente over het saldo. Door de toegenomen rentestanden is over 2023 aan rente een totaalbedrag van € 45.416 ontvangen.

De niet voor dekking van de saldi van de programma's benodigde middelen zijn verantwoord onder programma 5. De rekening 2023 heeft een overschot aan dekkingsmiddelen van € 428.864.

3 Paragrafen

Op grond van het BBV is het verplicht om voor zeven programma-overschrijdende thema's verantwoording af te leggen in een afzonderlijke paragraaf. Voor het Plassenschap geldt dat, gelet op de aard van de activiteiten van het Plassenschap, niet alle paragrafen van toepassing zijn. Om die reden zijn alleen die paragrafen opgenomen die van toepassing zijn.

Paragraaf	Wel/niet opgenomen	Toelichting
Lokale heffingen	Wel	Per 1-1-2023 naar gemeenten
Weerstandsvermogen en risicobeheersing	Wel	Zie paragraaf 3.2
Onderhoud kapitaalgoederen	Wel	Zie paragraaf 3.3
Financiering	Wel	Zie paragraaf 3.4
Bedrijfsvoering	Wel	Zie paragraaf 3.5
Verbonden partijen	Niet	Zie paragraaf 3.6
Grondbeleid	N.v.t.	Zie paragraaf 3.7
Openbaarheid	Wel	Zie paragraaf 3.8

3.1 Lokale heffingen

Het Plassenschap Loosdrecht e.o. verleende ontheffing van een aantal verboden die zijn opgenomen in de Verordening Plassenschap Loosdrecht, Voorrangsregeling Mijndense Sluis, Woonschepenverordening en het Besluit Motorboten. Met ingang van 1-1-2023 zijn deze taken teruggevallen naar de gemeente Wijdmeren. Van de in de afgelopen jaren verleende ontheffingen, die nog een doorlooptijd hebben tot en met 2023 en 2024 zijn de opbrengsten nog vrijgevalen in deze jaarrekening.

LOKALE HEFFINGEN	REKENING 2023
Jaarontheffingen snelvaren (naar gem. Wijdmeren)	0
Dagontheffingen snelvaren (naar gem. Wijdmeren)	0
WachtlIJst motorbootontheffing (naar Wijdmeren)	0
Rechten pleziervaartuigen (vrijval aandeel 2023)	3.390
Overige ontheffingen (vrijval laatste jaar)	9.596
Totaal	12.986

3.1.1 Snelvaren particulieren (jaar, dag en wachtlijst)

De ontheffingen om te kunnen snelvaren op de 1e t/m 4e plas en de waterskibaan op de 5e plas worden verleend op grond van het Besluit Motorboten. De bevoegdheid tot het verlenen van ontheffingen is bij de start van de bedrijfsvoeringsorganisatie Plassenschap Loosdrecht e.o. teruggevallen naar de gemeente Wijdmeren.

3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De begroting van het Plassenschap bestaat voor een deel uit te realiseren exploitatie-opbrengsten, zoals schutten bij de sluis en evenementen. Het schap onderscheidt per 31 december 2023 de volgende risico's:

	Omschrijving risico	Bedrag	Wanneer	Frequentie
1	Erfpacht en huur	17.000	2023 e.v.	Jaarlijks
2	Schutgelden Mijndense sluis	10.000	2023 e.v.	Jaarlijks
3	Bestrijding hinderlijke waterplanten	40.000	2023 e.v.	Jaarlijks
4	Rente	26.000	2023 e.v.	Jaarlijks
5	Klimaatverandering	40.000	2023 e.v.	Jaarlijks
6	Marktwerking en kostenstijgingen onderhoud	28.000	2023 e.v.	Jaarlijks
7	Uitkomsten inspecties MJOP en MJIP	PM	2023 e.v.	Jaarlijks
8	Onvoorzien risico's	50.000	2023 e.v.	Jaarlijks
	Totaal risico's	211.000		
	Totaal risico's met correctie kansberekening (90%)	190.000		

We gaan er vanuit dat niet alle risico's zich tegelijkertijd zullen voordoen. Om hiervoor te corrigeren wordt, conform de begroting 2023, een percentage van 90% berekend over het totaal berekende risicobedragen.

Toelichting op de genoemde risico's:

1. Erfpacht en huur

De geraamde omzet voor 2023 bedraagt ca. € 333.000. Het risico wordt ingeschat op 5% van de omzet. Zijnde afgerond € 17.000. Dit risico heeft zich overigens niet voorgedaan in 2023.

2. Schutgelden Mijndense sluis

De omzet voor 2023 is aanzienlijk lager dan de raming en de in 2022 gerealiseerde opbrengst. Dit komt hoofdzakelijk door wisselende weersomstandigheden op de momenten, dat het ertoe doet. Bij tegenvallende weersomstandigheden kan de opbrengst lager uitvallen dan begroot. Het gemiddelde risico bedraagt € 10.000. Dit risico heeft zich in 2023 voorgedaan. Er is echter geen reden om het weerstandsvermogen aan te spreken.

3. Van bestrijding naar beheersing van hinderlijke waterplanten

Bestrijding van hinderlijke waterplanten is een project van de Aanpak Oostelijke Vechtplassen (OVP), waarbinnen een gezamenlijk plan – thans nog concept - is opgesteld. De gedachten zijn tot nu toe: de verschillende beherende overheden dragen hun eigen kosten; voor het uitvoeren van maatregelen bij bedrijven wordt aan 50% cofinanciering gedacht, waarvoor externe dekking wordt gezocht. Ook wordt een fonds gevormd voor bijzondere omstandigheden. Het schap is bereid aan de uitvoering van de plannen mee te werken maar niet bereid om extra geld beschikbaar te stellen voor een calamiteitenfonds en een innovatiefonds. Bij de berekening van het risico wordt alleen gerekend met kosten van bestrijding van hinderlijke waterplanten in vaarwateren die in eigendom c.q. beheer bij het Plassenschap zijn. Omdat het onzeker is of en in welke mate waterplanten in de eigendommen van het schap in de toekomst bestreden moeten worden, is niet bekend wat dit financieel voor het Plassenschap betekent. Als risico voor het schap ramen we, op basis van aannames een bedrag van € 40.000

Het Plassenschap heeft voor dit project in 2023, evenals in 2022, geen kosten gemaakt anders dan personele inzet en het reguliere vaarwegbeheer.

4. Rente

Het rentepercentage voor nieuwe vaste geldleningen is in de begroting 2023 geraamd op 2,5%. Dit percentage is gebaseerd op een reële inschatting van de marktrente op het moment van afsluiten. Een rente van 1,0% hoger dan deze verwachting resulteert bij de een lening van 1 miljoen in een structureel risico van € 10.000 per jaar. De rente is in 2023 daadwerkelijk sterk gestegen, het geraamde risico zou zich hebben voorgedaan, als er een nieuwe geldlening zou zijn aangetrokken. Er is in 2023 echter geen nieuwe lening aangegaan. Het risico heeft zich derhalve in 2023 niet voorgedaan. Voor de komende jaren zal fors worden geïnvesteerd, waarbij rekening is gehouden met een rentepercentage van 3,5%. Voor de komende 4 jaar wordt gemiddeld € 2.600.000 per jaar aan vreemd vermogen aangetrokken. Het risico wordt voor de komende jaren geraamd € 26.000.

5. Klimaatverandering

Een belangrijke tendens is te zien in de merkbare gevolgen van klimaatveranderingen voor de onderhoudsmaatregelen. Er moet rekening worden gehouden met de volgende aspecten:

- Langer groeiseizoen (waardoor extra maaibeurten nodig zijn), maar ook een korter snoeiseizoen daar bomen weer eerder uitlopen. Daardoor kan achterstand ontstaan in hakhout snoei en omdat te voorkomen moeten er soms ook snoeiwerk uitbesteed worden.
- Wateroverlast en droogte alsmede wind (storm) hierdoor raken oevers beschadigd alsmede de beschoeiingen. Ook meer kosten aan beplanting en beschoeiingen om de terreinen veilig te houden. Alsmede kosten aan water te geven om jonge aanplant te laten aanslaan
- Ontwikkeling van ziektes en invasieve exoten (o.a de ziekte essentaksterfte, die herplant en veilighouden terreinen noodzakelijk maken.

Elk seizoen is anders en onderhoudswerkzaamheden zijn lastig te vergelijken per jaarschijf. Extra water en extra maaien zijn lastig te kwantificeren. Evenals in 2022, zijn er in 2023 in het werkgebied van het Plassenschap geen grote excessen geweest welke direct verband houden met klimaatverandering.

6. Marktwerking en kostenstijgingen onderhoud

De prijzen zijn redelijk gestabiliseerd na een forse toename in de afgelopen jaren. De opgestelde beheerplannen zijn bepaald op basis van prijspeil 2023. Het CPB verwacht een normale stijging van de kosten in de komende jaren. Als prijsrisico ramen we 5% van het totale jaarlijkse onderhoudsbedrag excl. BTW zijnde € 28.000.

7. Uitkomsten inspecties MJOP en MJIP

In 2023 heeft een complete inventarisatie van het gebied plaatsgevonden en zijn de daaruit volgende onderhouds- en vervangingsmaatregelen in en een nieuw opgesteld MJOP en MJIP vastgelegd. Deze plannen zijn door het bestuur vastgesteld. Er is sprake van achterstanden in het groot onderhoud, waarvoor een "voorziening groot onderhoud" is getroffen. In de periode 2024-2027 zullen de achterstanden in het groot onderhoud conform plan worden weggewerkt. Na deze periode zal een reguliere cyclus van groot onderhoud starten. Op basis van deze plannen uit het MJIP en MJOP zijn de risico's op het gebied van groot onderhoud en vervangingsinvesteringen, zover ons nu bekend, weggelaten. Het risico wordt nu PM geraamd.

8. Onvoorziene risico's

Naast bovengenoemde grote risico's heeft onze gemeenschappelijke regeling te maken met kleinere risico's, zoals het illegaal dumpen van giftige afvalstoffen, niet verhaalbare vernielingen en wijzigingen in wetgeving met mogelijk financiële gevolgen. Deze worden niet afzonderlijk benoemd en gekwantificeerd, maar hiervoor wordt gedurende de meerjaren termijn een gelijkblijvend risicobedrag aangehouden van € 50.000.

Kengetallen

De kengetallen geven inzicht in de financiële positie van het Plassenschap.

	Jaarrekening 2022	Jaarrekening 2023
Netto schuldquote	110%	118%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen	110%	118%
Solvabiliteitsratio	10%	14%
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.
Structurele exploitatieruimte	-21%	15%
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.

3.2.1 Netto schuldquote

Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van het Plassenschap ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. De netto schuldquote is hoog, maar met de deelnemers is afgesproken dat de basisvoorzieningen in het gebied op orde moet zijn, daar zijn vervangingsinvesteringen in de komende jaren bij nodig. Dit zal leiden tot een netto schuldquote hoger dan 130%. Zolang de deelnemers het nadelig saldo van het Plassenschap betalen zal een hogere schuldquote niet tot financiële problemen leiden.

3.2.2 Solvabiliteitsratio

Dit kengetal drukt het eigen vermogen als percentage van het totale vermogen uit. Hoe hoger het percentage hoe beter het Plassenschap in staat is aan de financiële verplichtingen te voldoen. In dit kengetal is het positieve resultaat 2023 in de vergelijking opgenomen. Zonder toevoeging van dit resultaat aan de algemene reserve is de solvabiliteitsratio aanzienlijk lager namelijk, geen 14% maar 9%.

3.2.3 Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat gekeken wordt naar de structurele baten en de structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

Door de éénmalig lagere doorbelasting van personeelskosten is er een batig saldo over 2023 ontstaan. De lagere doorbelasting wordt veroorzaakt, doordat 2023 een transitiejaar was en slechts een relatief kleine groep medewerkers zich heeft beziggehouden met de werkzaamheden m.b.t. het Plassenschap, dat zal veranderen met ingang van 2024.

3.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Deze tekst is ook toegepast bij programma 1. Beheer en onderhoud.

In 2023 is samen met een viertal adviesbureaus op basis van onder andere een tweetal schouwen en nadere inspecties, drie beheerplannen opgesteld. Het betreft het Beheerplan Areaal Plassenschap Loosdrecht e.o. (voor de terreinen, eilanden en vaarwegen), het "Beheerplan Vastgoed" en het "Beheerplan Sluizen". Daarnaast is er op basis van eerdere inspecties en kennis bij het huidige personeel een bureaustudie gedaan naar de staat van onderhoud van de beschoeiingen.

Op basis van de hierboven genoemde beheerplannen en bureaustudies zijn de benodigde budgetten voor het Dagelijks Onderhoud (DO) en het Groot Onderhoud (GO) berekend en is een meerjareninvesteringsplan (MJIP >10 jaar) voor de vervangingsinvesteringen (VV) opgesteld. Op 6 september 2023 heeft het bestuur van Plassenschap Loosdrecht e.o. besloten om de beheerplannen en het meerjareninvesteringsplan (MJIP) als uitgangspunt te gebruiken voor het opstellen van het vierjarig Uitvoeringsplan en het vierjarig Financieel Perspectief.

Het vierjarig Uitvoeringsplan is een vervolg op het beheerplan Areaal Plassenschap Loosdrecht en het MJIP en geeft inzicht in wat er in de komende vier jaar op de planning staat en wat de financiële gevolgen daarvan zijn. Het vierjarig Financieel Perspectief is een richtinggevend kader voor de begrotingen 2024-2027. Deze stukken zijn samen met de 1^e Begrotingswijziging 2024 op 13 december 2023 in concept vastgesteld en aan de deelnemers aangeboden voor zienswijzen.

Na definitieve vaststelling van de plannen in het bestuur zal tot uitvoering ervan worden overgegaan.

3.4 Financiering

In het Treasurystatuut is het treasurybeleid opgenomen met daarin de producten, partijen en limieten, de treasury-organisatie met taken, bevoegdheden en verantwoordingsrelatie en de bijbehorende informatievoorziening, in totaliteit bedoeld ter beperking van te lopen risico's.

3.4.1 Risicobeheer

Binnen de Wet FIDO zijn twee normen vermeld waaraan dient te worden voldaan. Het doel van deze normen is te voorkomen dat bij herfinanciering van de leningen bij (aanzienlijk) hogere rente grote schokken optreden in de hoogte van de rente die het Plassenschap moet betalen. De normen beperken de budgettaire risico's.

3.4.2 Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is een bedrag ter grootte van 8,2% van het totaal van de jaarbegroting 2023 bij aanvang van het jaar met als doel de kortlopende leningen te beperken. De kasgeldlimiet 2023 bedraagt 8,2% van € 3.077.500 zijnde € 252.400. In de praktijk is in 2023 geen kasgeld opgenomen.

3.4.3 Renterisiconorm

De renterisiconorm is een bedrag ter grootte van een percentage van het begrotingstotaal. Het doel van deze norm was en is het beperken van de gevolgen van een stijgende kapitaalmarktrente op de rentelasten van de organisatie. De norm stelt dat per jaar maximaal 20% van het begrotingstotaal in aanmerking mag komen voor verplichte aflossingen en renteherzieningen. De renterisiconorm bedraagt over 2023 € 2.500.000 (het minimumbedrag op grond van artikel 2 lid 3 van de Uitvoeringsregeling Financiering decentrale overheden). Op de vaste geldleningen is een bedrag afgelost van € 117.143. Renteherziening op vaste schuld heeft niet plaatsgevonden.

3.5 Bedrijfsvoering

Het onderhoud en beheer, de ontwikkeling, de bedrijfsvoering en handhaving en toezicht van het schap werd tot 1 januari 2023 uitgevoerd door de gemeenschappelijke regeling (GR) Recreatie Midden-Nederland (RMN) in opdracht van de GR Plassenschap Loosdrecht e.o.

Met ingang van 1-1-2023 is de gemeenschappelijke regeling van het Plassenschap aangepast, deze is omgevormd tot een bedrijfsvoeringsorganisatie (BVO) met minder bevoegdheden dan de eerdere gemeenschappelijke regeling. Zo zijn de taken in het kader van verordeningen, vergunningverlening, toezicht en handhaving teruggegaan naar de gebiedsgemeenten Stichtse Vecht en Wijdemerem.

Vanaf 1-1-2023 is R.M.N. gestopt met uitvoeren van deze taken en is de uitvoering overgenomen door de gemeente Wijdemerem. De door het personeel van de gemeente Wijdemerem uitgevoerde taken worden op basis van uren x tarief doorbelast aan het Plassenschap. Over het door te belasten uurtarief is voor 2023 een overheadpercentage toegerekend van 25,2%.

Naast het uitvoeren van taken door personeel van de gemeente Wijdemerem worden veel externe partijen ingeschakeld voor de uit te voeren opdrachten als (groot)onderhoud en het verrichten van investeringen.

3.6 Verbonden partijen

M.i.v. 1-1-2023 is de deelname van het Plassenschap aan Recreatie Midden Nederland beëindigd. Er zijn geen verbonden partijen meer.

3.7 Grondbeleid

Het Plassenschap Loosdrecht e.o. bezit totaal 660 hectare grond en water binnen het werkgebied.

Deze bezittingen zijn op hoofdlijnen onder te verdelen in dagrecreatieterreinen (eilanden, Strook, Bosdijk etc.), de legakkers (Zuidelijke Kievitsbuurt e.d.), oeverlanden, sluizen, water en het recreatiecentrum Mijnden. Het schapsbeleid is er op gericht zijn terreinen zoveel mogelijk gratis en openbaar toegankelijk aan te bieden aan de recreant. Ruiling van percelen die tot verbetering van het algemeen nut zullen leiden, worden overwogen.

Aankoop van grond is alleen aan de orde als verwerving ervan van belang is voor uitvoering van een project. De bestemming die de gemeenten, tot nog toe, aan de gronden hebben toegekend, biedt geen ruimte voor commerciële exploitatie.

Alleen de grond waarop het recreatiecentrum Mijnden is gevestigd, is eeuwigdurend in erfpacht uitgegeven aan een exploitant. Op het terrein de Strook zijn twee opstalrechten verleend aan een horecaondernemer. Deze opstalrechtovereenkomsten worden één keer per 5 jaar verhoogd met het prijsindexcijfer over de afgelopen periode. Met deze horecaondernemer is verder een erfpachtovereenkomst met opstalrecht afgesloten inzake een woning op de strook.

4 Balans per 31 december 2023 (bedragen in €)

Hierna wordt via de balans met toelichting en het overzicht van baten en lasten met toelichting de financiële verantwoording afgelegd over het in jaar 2023 gerealiseerde beleid.

Activa (bedragen in €)	31-12-2023	31-12-2022
Immateriële vaste activa		
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	-	-
<i>Subtotaal immateriële vaste activa</i>	-	-
Materiële vaste activa		
Investeringen met een economisch nut	771.973	821.311
Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	4.825.250	3.900.775
<i>Subtotaal materiële vaste activa</i>	<u>5.597.223</u>	<u>4.722.086</u>
Totaal vaste activa	5.597.223	4.722.086
Vorraden		
Gereed product en handelsgoederen	-	-
<i>Subtotaal voorraden</i>	-	-
Uitzettingen rentetypische looptijd < 1 jaar		
Vorderingen op openbare lichamen	597.634	511.988
Uitzettingen in 's Rijksschatkist	912.081	2.011.650
Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen	-	(36)
Overige vorderingen	3.877	250
<i>Subtotaal uitzettingen rentetypische looptijd < 1 jaar</i>	<u>1.513.591</u>	<u>2.523.852</u>
Liquide middelen		
Kas- en banksaldi	132.266	260.402
Overlopende activa		
- Overige Nederlandse overheidslichamen	-	-
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	357.872	27.774
<i>Subtotaal overlopende activa</i>	<u>357.872</u>	<u>27.774</u>
Totaal vlottende activa	2.003.730	2.812.028

Totaal activa	7.600.953	7.534.114
Passiva (bedragen in €)	31-12-2023	31-12-2022
Eigen vermogen		
Algemene reserve	57.919	653.665
Bestemmingsreserves	593.774	662.295
Gerealiseerd resultaat	428.864	(595.747)
<i>Subtotaal eigen vermogen</i>	<i>1.080.557</i>	<i>720.213</i>
Voorzieningen		
Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt (egalisatievoorziening)	1.179.800	926.555
<i>Subtotaal voorzieningen</i>	<i>1.179.800</i>	<i>926.555</i>
Vaste schulden		
Onderhandse leningen van:		
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	3.909.285	4.026.429
Waarborgsommen	-	-
Vooruit ontvangen bedragen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	0	16.172
<i>Subtotaal vaste schulden</i>	<i>3.909.285</i>	<i>4.042.601</i>
Totaal vaste passiva	6.169.642	5.689.369
Netto vlottende schulden		
Overige schulden	953.933	1.705.033
<i>Subtotaal netto vlottende schulden</i>	<i>953.933</i>	<i>1.705.033</i>
Overlopende passiva		
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	473.987	139.712
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren;		
- Overige Nederlandse overheidslichamen	-	-
Overige vooruit ontvangen bedragen	3.390	-
<i>Subtotaal overlopende passiva</i>	<i>477.377</i>	<i>139.712</i>

Totaal vlottende passiva

1.431.311

1.844.745

Totaal passiva

7.600.953

7.534.114

5 Overzicht van baten en lasten (bedragen in €)

Programma	Realisatie 2022	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking begroting - realisatie
<i>Lasten</i>				
Programma 1 Beheer & onderhoud	1.110.296	1.436.714	1.389.350	(47.364)
Programma 2 Toezicht en handhaving (vervallen)	324.789	-	-	-
Programma 3 Ontwikkeling	70.914	70.900	70.914	14
Programma 4 Exploitatie	361.846	619.103	599.784	(19.319)
Programma 5 Algemene dekkingsmiddelen en overhead, te onderscheiden in:	1.604.272	950.835	419.448	(531.387)
- Overhead	1.604.272	947.735	419.448	(528.287)
- Bedrag onvoorzien	-	3.100	-	-
Totaal lasten	3.472.117	3.077.552	2.479.496	(598.056)
<i>Baten</i>				
Programma 1 Beheer & onderhoud	1.193.557	1.235.615	1.389.350	153.735
Programma 2 Toezicht en handhaving (vervallen)	677.611	-	-	-
Programma 3 Ontwikkeling	76.232	-	2.393	2.393
Programma 4 Exploitatie	858.057	993.047	599.784	(393.263)
Programma 5 Algemene dekkingsmiddelen en overhead, te onderscheiden in:	-	780.369	848.313	67.943
- Overhead	-	780.369	848.313	67.944
- Bedrag onvoorzien	-	-	-	-
Totaal baten	2.805.457	3.009.031	2.839.840	(169.191)
Saldo van baten en lasten	(666.660)	(68.521)	360.343	428.864
<i>Mutaties reserves</i>				
Toevoegingen aan reserves	-	19.720	2.393	(17.327)
Onttrekkingen aan reserves	70.914	88.241	70.914	(17.327)
Totaal mutaties reserves	70.914	68.521	68.521	-
Gerealiseerd resultaat	(595.746)	-	428.864	428.864

6 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

6.1 Inleiding

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

6.2 Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. De doorbelasting van de personeelslasten vindt plaats, vanuit de gemeente Wijdemeren, op basis van het aantal gewerkte uren x het van toepassing zijnde uurtarief. Over de uitkomst, uren x tarief, wordt voor 2023 een overheadpercentage gerekend van 25,2%. Het aantal gewerkte uren is bepaald op basis van tijdschrijven. Het uurtarief dat voor 2023 is toegepast is het tarief dat is vastgelegd in de publicatie "Overheidsfinanciën 2023".

Het bestuur heeft het normenkader voor de jaarrekening 2023 op 28 maart 2024 vastgesteld. In dit normenkader is opgenomen welke externe wet- en regelgeving van toepassing is bij de controle op de jaarrekening en aan welke interne regelgeving moet worden getoetst.

6.3 Vaste activa

6.3.1 Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in 5 jaar afgeschreven. De afschrijving van de geactiveerde kosten onderzoek en ontwikkeling vangt aan bij ingebruikname van het gerelateerde materiële vaste actief. Momenteel zijn er geen immateriële vaste activa.

6.3.2 Materiële vaste activa

6.3.2.1 Algemeen

Activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente over het tijdvak die aan de vervaardiging van het actief worden toegerekend; in dat geval vermeldt de toelichting dat deze kosten worden geactiveerd.

6.3.2.2 Investeringsbijdragen met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht.

De volgende afschrijvingspercentages worden gehanteerd:

ACTIEF	PERCENTAGE
Grond en water	0%
Bouwkundige werken	2,5% - 20%
Beschoeiing	2,5% - 4%
Bedrijfsgebouwen	2,5% - 8,33%
Machines, apparaten en installaties	5% - 20%
Vervoermiddelen	3,33% - 20%
Overige vaste activa	5% - 20%

6.4 Vlottende activa

6.4.1 Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

6.4.1.1 Vorderingen

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid wordt een voorziening in mindering gebracht. De mogelijke voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

6.4.1.2 Liquide middelen en overlopende activa

De liquide middelen en overlopende activa worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

6.5 Vaste passiva

6.5.1 Eigen vermogen

Het eigen vermogen kent geen eigenstandige waardering. Feitelijk vormt het eigen vermogen de resultante van alle overige in de balans opgenomen posten, die wel een eigenstandige waardering kennen.

6.5.2 Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De voorzieningen ter egalisering van kosten stelen op een actuele meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud. Voor het achterstallig onderhoud is een voorziening getroffen. Op basis van het in september vastgestelde plan groot onderhoud worden in de periode 2024-2026 groot onderhoud uitgevoerd.

De vorming van voorziening, dan wel een dotatie aan de reeds bestaande voorziening, is als een last in het betreffende boekjaar verantwoord. Alle aanwendungen aan voorzieningen zijn rechtstreeks ten lasten van de voorziening gebracht en in het verslagjaar niet ten laste van de exploitatie verantwoord.

6.5.3 Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

6.6 Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

7 Toelichting op de balans per 31 december 2023

7.1 Vaste activa

7.1.1 Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

	Boekwaarde per 31-12-2023	Boekwaarde per 31-12-2022
Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio	-	-
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	-	-
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	-	-
Totaal	-	-

Onderstaand overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de immateriële vaste activa weer:

	Boekwaarde per 31-12-2022	Investerings	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Duurzame waardevermindering	Boekwaarde per 31-12-2023
Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio	-	-	-	-	-	-	-
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	-	-	-	-	-	-	-

In 2023 zijn geen investeringen in immateriële vaste activa gedaan.

7.1.2 Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

	Boekwaarde per 31-12-2023	Boekwaarde per 31-12-2022
Investerings met een economisch nut <i>Waarvan in erfpacht uitgegeven</i>	771.973	821.311
Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	-	-
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	4.825.250	3.900.775
Totaal	5.597.223	4.722.086

Onderstaand overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met economisch nut weer:

	Boekwaarde per 31-12-2022	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Duurzame waardevermindering	Boekwaarde per 31-12-2032
Gronden en terreinen	407.753	-	-	-	-	-	407.753
- <i>Waarvan in erfpacht uitgegeven</i>	-	-	-	-	-	-	-
Woonruimten	-	-	-	-	-	-	-
Bedrijfsgebouwen	-	-	-	-	-	-	-
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	38.525	-	-	1.866	-	-	36.658
Vervoermiddelen	278.026	-	3.000	18.723	-	-	256.304
Machines, apparaten en installaties	87.142	-	9.364	14.520	-	-	63.258
Overige materiële vaste activa	9.865	-	-	1.865	-	-	8.000
Totaal	821.311	-	12.364	36.974	-	-	771.973

De desinvesteringen in 2023 betreft:

Omschrijving	Investering 2023
Boston Wahler, toezichtboot naar gem. Wijdmeren	(12.364)
Totaal	

Onderstaand overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met maatschappelijk nut weer:

	Boekwaarde per 31-12-2022	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Duurzame waardevermindering	Boekwaarde per 31-12-2023
Gronden en terreinen	549.721	-	-	-	-	-	549.721
Woonruimten	-	-	-	-	-	-	-
Bedrijfsgebouwen	48.696	0	-	9.739	-	-	38.957
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	3.243.358	1.081.584	-	132.506	-	-	4.192.436
Vervoermiddelen	-	-	-	-	-	-	-
Machines, apparaten en installaties	1.765	-	-	598	-	-	1.168
Overige materiële vaste activa	57.235	-	-	14.266	-	-	42.969
Totaal	3.900.775	1.081.584	-	157.109	-	-	4.825.250

De belangrijkste investeringen met maatschappelijk nut in 2023 zijn:

Omschrijving	Investering 2023
Vervangen beschoeiing De Strook Oost - 2023	344.878
Vervangen beschoeiing strook, voorbereiding 2024	20.670
Muyeveldsevaart, beschoeiing	716.036
Totaal	1.081.584

7.2 Vlottende activa

7.2.1 Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar zijn als volgt onderverdeeld:

	Uitzetting per 31-12-2023	Voorziening oninbaarheid	Boekwaarde per 31-12-2023	Uitzetting per 31-12-2022	Voorziening oninbaarheid	Boekwaarde per 31-12-2022
Vorderingen op openbare lichamen	597.634	-	597.634	511.988	-	511.988
Verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen	-	-	-	-	-	-
Overige verstrekte kasgeldleningen	-	-	-	-	-	-
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	912.081	-	912.081	2.011.650	-	2.011.650
Rekening-courantverhouding met het Rijk	-	-	-	-	-	-
Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen	-	-	-	(36)	-	(36)
Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuldpapier	-	-	-	-	-	-
Overige vorderingen	3.877	-	3.877	250	-	250
Overige uitzettingen	-	-	-	-	-	-
Totaal	1.513.591	-	1.513.591	2.523.851	-	2.523.851

7.2.1.1 Vorderingen op openbare lichamen

De vorderingen op openbare lichamen bestaan uit openstaande debiteuren betreffende diverse gemeenten en de provincie Utrecht. Gelet op de aard van de vorderingen wordt het niet noodzakelijk geacht een voorziening voor oninbaarheid te vormen.

7.2.1.2 Uitzettingen in 's Rijks schatkist

Op balansdatum heeft geen overtollige middelen boven de drempel van het schatkistbankieren in het kader van de Wet Houdbare Overheidsfinanciën (wet HOF). De middelen boven de drempel dienen in de schatkist van het Rijk worden aangehouden. Op balansdatum staat € 912.081 op de rekening van het schatkistbankieren. Deze middelen staan ter vrije beschikking aan het Plassenschap. In principe dienen alle overtollige middelen in de schatkist te worden aangehouden. Er is echter een aantal uitzonderingen, zoals het drempelbedrag. Dit is een minimumbedrag afhankelijk van de omvang van de organisatie dat gemiddeld per kwartaal buiten de schatkist mag worden gehouden. Voor het Plassenschap was dat voor 2023 € 1.000.000. Voor organisaties met een begrotingstotaal kleiner dan € 500 mln. bedraagt de drempel € 1.000.000. Het Plassenschap heeft met de BNG de afspraak gemaakt dat een aanzienlijk lager saldo op de reguliere betaalrekening automatisch dagelijks wordt afgeroomd naar de schatkist.

In onderstaande tabel is te zien wat de benutting van het drempelbedrag schatkistbankieren gedurende de vier kwartalen 2023 is geweest:

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar					
(1)	Drempelbedrag	1000			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	164	176	226	161
	Ruimte onder het drempelbedrag	836	824	774	839
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	3.078			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	3.078			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat				
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.		Drempelbedrag	1.000		
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	14.782	15.989	20.766	14.814
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	164	176	226	161

Uit de tabel blijkt dat geen sprake is van een overschrijding van het drempelbedrag gedurende 2023.

7.2.1.3 Overige vorderingen

De overige vorderingen bestaan uit de volgende bedragen. Er is geen voorziening voor dubieuze debiteuren gevormd.

	31-12-2023	31-12-2022
Debiteuren	3.877	250
Totaal overige vorderingen	3.877	250

7.2.2 Liquide middelen

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen en zijn als volgt te specificeren:

	Boekwaarde per 31-12-2023	Boekwaarde per 31-12-2022
Banksaldi	131.585	260.402
Kassaldi	682	-
Totaal	132.266	260.402

7.2.3 Overlopende activa

De overlopende activa bestaan uit de volgende onderdelen:

	Boekwaarde per 31-12-2023	Boekwaarde per 31-12-2022
De van Europese en Nederlandse overheidsschikmen nog te ontvangen voorschotbedragen van:		
- Europese overheidsschikmen	-	-
- Het Rijk	-	-
- Overige Nederlandse overheidsschikmen	-	-
Nog te ontvangen bedragen	332.103	26.155
Vooruitbetaalde bedragen	25.770	1.619
Totaal	357.872	27.774

7.2.3.1 Vooruitbetaalde bedragen

Vooruitbetaalde bedragen zijn bedragen die voor 31 december 2023 betaalbaar zijn gesteld, maar waarvan de lasten betrekking hebben op latere jaren. De vooruitbetaalde bedragen bestaan ultimo boekjaar voornamelijk uit:

Specificatie nog te ontvangen bedragen:

Omschrijving	Bedrag
Instandhoudingsbijdrage Wijdmeren	220.495
Btw-suppletie 2022 en 2023	53.044
Vuilnisophaaldienst	14.614
Verkoop Boston Wahler	12.364
R.M.N., afrekening liquidatie	10.899
Schatkist, rente 4 ^e kwartaal	9.512
Restitutie elektrakosten	5.679
Overige posten < € 5.000	5.494
Totaal	332.103

Specificatie vooruitbetaalde bedragen:

Omschrijving	Bedrag
Licentiekosten	13.323
Voorschot onderhoud sluizen	5.054
Overige posten < € 5.000	7.393
Totaal	25.770

7.3 Eigen vermogen

Het eigen vermogen van het Plassenschap wordt gevormd door de reserves en het rekeningresultaat. Het eigen vermogen bestaat uit de volgende onderdelen:

Reserve	Saldo per 31-12-2022	Toevoegingen en onttrekkingen uit hoofde van het voorgaande boekjaar	Saldo per 1-1-2023	Toevoegingen bij het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	Onttrekkingen bij het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	Verminderingen in verband met afschrijvingen op activa	Saldo per 31-12-2023
Algemene reserve	653.665	(595.746)	57.919	-	-	-	57.919
Subtotaal algemene reserve	653.665	(595.746)	57.919	-	-	-	57.919
Bestemmingsreserve Oostelijke Vecht en plassen	662.295	-	662.295	2.393	70.914	-	593.774
Totaal bestemmingsreserves	662.295	-	733.209	2.393	70.914	-	593.774
Gerealiseerd resultaat	(595.746)	595.746	-	428.864	-	-	428.864
Totaal	720.214	-	720.214	431.257	70.914	-	1.080.557

7.3.1 Bestemmingsreserve Oostelijke Vecht en plassen

Deze reserve is ontstaan als gevolg van deelname aan het Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen. Het Plassenschap is hiermee een verplichting aangegaan van in totaal € 906.000, hetgeen conform een vastgesteld kasritme voldaan moet worden. In 2023 is heeft er conform begroting een onttrekking plaatsgevonden van € 70.914.

7.4 Voorzieningen

De voorzieningen zijn als volgt te specificeren:

Voorziening	Saldo per 31-12-2022	Toevoegingen	Ten gunste van de rekening van baten en lasten vrijgevallen bedragen	Aanwendingen	Saldo per 31-12-2023
Voorziening egalisatie onderhoud (art. 44 lid 1a BBV)	926.555	269.387	-	16.142	1.179.800
Totaal egalisatievoorzieningen	926.555	269.387	-	16.142	1.179.800
Totaal	926.555	269.387	-	16.142	1.179.800

7.4.1 Voorziening egalisatie onderhoud

In 2023 heeft een inventarisatie van de staat van onderhoud van het gebied plaatsgevonden, om zo inzicht te krijgen in de omvang van de achterstanden van het groot onderhoud aan de eigendommen van het Plassenschap. Tevens zijn de vervangingsinvesteringen meerjarig in kaart gebracht en is bepaald hoeveel budget nodig is voor het reguliere dagelijkse onderhoud. Deze inventarisaties zijn nader uitgewerkt in een beheerplan onderhoud, een meerjarenplan groot onderhoud (MJOP) en een meerjaren investeringsplan (MJIP).

In de nieuwe gemeenschappelijke regeling staat dat er een 4-jarig uitvoeringsplan moet worden opgesteld. In het uitvoeringsplan 2024-2027 is weergegeven in welke jaarschijf van de periode 2024-2027 de achterstanden in het groot onderhoud worden weggewerkt om zo de basis op orde te hebben. Inclusief de verwachte inflatie in de periode 2024-2027 is een bedrag voor groot onderhoud nodig van afgerond € 1.179.800. In deze rekening bedraagt de dotatie groot onderhoud € 269.387. Met deze dotatie wordt het benodigde bedrag voor deze voorziening bereikt.

Vanaf 2024 wordt gestart met de opbouw van een voorziening groot onderhoud voor de periode vanaf 2028. Het jaarlijks te doteren bedrag is berekend op € 212.200 (prijspeil 2023).

7.5 Vaste schulden

De vaste schulden zijn als volgt te specificeren:

	Boekwaarde per 31-12-2023	Boekwaarde per 31-12-2022
Obligatieleningen	-	-
Onderhandse leningen van:		
- binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	3.909.285	4.026.429
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	-	-
- binnenlandse bedrijven	-	-
- openbare lichamen	-	-
- overige binnenlandse sectoren	-	-
- buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren	-	-
Door derden belegde gelden:		
Waarborgsommen	-	-
Vooruit ontvangen bedragen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	-	16.172
Totaal	3.909.285	4.042.601

Het verloop van de vaste schulden gedurende het jaar was als volgt:

	Boekwaarde per 31-12-2022	Vermeerderin gen	Aflossingen/ vrijval	Boekwaarde per 31-12-2023	Rentelast 2023
Obligatieleningen	-	-	-	-	-
Onderhandse leningen van:	-	-	-	-	-
- binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	-	-	-	-	-
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	4.026.429	-	117.143	3.909.285	97.798
- binnenlandse bedrijven	-	-	-	-	-
- overige binnenlandse sectoren	-	-	-	-	-
- buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren	-	-	-	-	-
Door derden belegde gelden:	-	-	-	-	-
- Waarborgsommen	-	-	-	-	-
Vooruit ontvangen bedragen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	16.172	-	16.172	-	-
Totaal	4.042.601	-	133.315	3.909.285	97.798

Voor een specificatie van de langlopende leningen ad. € 3.909.285 wordt verwezen naar het verloopoverzicht in hoofdstuk 11.

7.6 Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar

	Boekwaarde per 31-12-2023	Boekwaarde per 31-12-2022
Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen	-	-
Overige kasgeldleningen	-	-
Banksaldi	-	-
Overige schulden	953.933	1.705.033
Totaal	953.933	1.705.033

7.7 Overlopende passiva

De overlopende passiva bestaan uit de volgende onderdelen:

	Boekwaarde per 31-12-2023	Boekwaarde per 31-12-2022
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	473.987	139.712
Van Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel		
- Europese overheidslichamen	-	-
- Het Rijk	-	-
- Overige Nederlandse overheidslichamen	-	-
Overige nog te betalen bedragen	3.390	-
Totaal	477.378	139.712

7.7.1 Nog te betalen bedragen

Onder de post nog te betalen bedragen zijn bedragen opgenomen die in 2023 als kosten zijn verantwoord, maar waarvan de feitelijke betaling in 2024 plaatsvindt. De nog te betalen bedragen bestaan ultimo 2023 in euro's uit:

Omschrijving	Bedrag
N.t.b. Solidariteitsbijdrage	189.000
Te verrekenen BTW transparantie 2022 en 2023	128.258
N.t.b. rente langlopende leningen	73.965
N.t.b. Gebiedsakkoord, baggerbijdrage	70.914
N.t.b. kosten bestuurssecretaris	37.600
N.t.b. Afrekening watersysteemheffing	29.413
N.t.b. Overige posten < € 5.000	4.276
Te verrekenen afrekening gem. Wijdmeren	(59.439)
Totaal	473.987

7.8 Niet uit de balans blijvende verplichtingen

In 2017 heeft het Plassenschap het Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen ondertekend, waaraan het Plassenschap deelneemt voor een bedrag van € 906.000 over de periode 2007 tot en met 2027. Hiervoor is een bestemmingsreserve gevormd.

8 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

8.1 Rechtmatigheidsverantwoording

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden- en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met de door het bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en de verordeningen van het Plassenschap, alsmede met de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het bestuur op 28 maart 2024 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het bestuur bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 93.000.

Bevinding

Het bestuur is van mening dat de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

Er zijn geen geconstateerde afwijkingen. In de paragraaf Bedrijfsvoering is geen aanvullende informatie opgenomen.

In deze rekening 2023 zijn de lasten verantwoord op basis van de in de begroting 2023 opgenomen verdeling. Deze verdeling leidt bij geen van de programma's tot een overschrijding van de lasten. Wel zijn er binnen de programma's verschuivingen zichtbaar tussen de onderlinge posten. Deze worden bij de programma's kort toegelicht. Voor een verdere de toelichting op de baten en lasten verwijzen wij ook naar paragraaf 12.2.

In euro's

Programma	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking begroting - realisatie
<i>Lasten</i>			
Programma 1 Beheer & onderhoud	1.436.714	1.389.350	(47.364)
Programma 2 Toezicht en handhaving (vervallen)	-	-	-
Programma 3 Ontwikkeling	70.900	70.914	14
Programma 4 Exploitatie	619.103	599.784	(19.319)
Programma 5 Algemene dekkingsmiddelen en overhead, te onderscheiden in:	950.835	419.448	(531.387)
- Overhead	947.735	419.448	(528.287)
- Bedrag onvoorzien	3.100	-	(3.100)
Totaal lasten	3.077.552	2.479.496	(598.056)

8.2 Overzicht van incidentele baten en lasten

De incidentele baten en lasten 2023 betreffen:

Programma 3

Gebiedsakkoord, baggeren	€ 70.914
Mutaties reserves:	
Bij: Toevoeging reserve	€ 2.393
Af: Onttrekking reserves	€ 70.914
Subtotaal	-/ - € 68.521
Saldo	€ 2.393

8.3 Overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld

Taakveld	Baten	Lasten	Saldo
0.1 Bestuur	0	37.300	37.300
0.4 Overhead	67.433	381.661	314.228
0.5 Treasury	45.416	97.798	52.382
2.3 Recreatieve havens	86.055	172.069	86.014
2.4 Economische havens en waterwegen	0	170.864	170.864
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.135.998	1.487.770	(648.228)
7.3 Afval	76.073	132.034	55.961
Saldo van baten en lasten	2.410.975	2.479.496	68.521
0.10 Mutaties reserves	70.914	2.393	(68.521)
0.11 Gerealiseerd resultaat	428.864	0	(428.864)
Gerealiseerd resultaat	2.910.753	2.481.889	(428.864)

9 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

Per 1 januari 2013 is de Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op het Plassenschap Loosdrecht e.o. van toepassing zijnde regelgeving: Wet gemeenschappelijke regelingen (BVO). Het bezoldigingsmaximum in 2023 is € 223.000 inclusief onkosten en pensioenbijdrage. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt met ingang van 1 januari 2017 voor de eerste 12 kalendermaanden een afwijkende normering, zowel voor de duur van de opdracht als voor het uurtarief.

9.1 Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2023		
bedragen x € 1		Y.Halman
Functiegegevens		Gemeentesecretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2023		01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)		1,0
Dienstbetrekking?		Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		€ 112.694
Beloningen betaalbaar op termijn		€ 17.469
<i>Subtotaal</i>		€ 130.163
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ¹		€ 223.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag		€ 0,00
Bezoldiging		€ 130.163
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		N.v.t
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling		N.v.t.
Gegevens		

Gegevens 2022		
bedragen x € 1		J. Brand
Functiegegevens		Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2021		01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)		1,0
Dienstbetrekking?		nee
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		213.360
Beloningen betaalbaar op termijn		0
<i>Subtotaal</i>		213.360
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		216.000
Bezoldiging		213.360

9.2 Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen.

9.3 Leden en plaatsvervangende leden en secretaris van het bestuur LSD

Het hoogste uitvoeringsorgaan van het Plassenschap Loosdrecht is het bestuur. Het bestuur bestaat uit bestuurders van de deelnemers. Het individueel WNT-maximum van de voorzitter bedraagt € 33.450, voor de overige leden bedraagt dit maximum € 22.300. Er is geen dienstverband tussen de leden en de plaatsvervangende leden en het Plassenschap Loosdrecht e.o.. De onderstaand genoemde personen zijn in 2023 lid of plaatsvervangend lid van het bestuur geweest. Aan deze lijst is toegevoegd de secretaris ad interim van het bestuur.

De bestuursleden hebben geen bezoldiging ontvangen. De samenstelling van het bestuur is hieronder opgenomen.

9.3.1 Bestuur

Periode	Functie	Naam	Deelnemer
Heel 2023	Voorzitter / lid	Dhr. A. (Arjan) Wisseborn	Gemeente Stichtse Vecht
December 2023 (Eénmalig)	Voorzitter/lid	Dhr. F. van Liempdt	Gemeente Stichtse Vecht
Heel 2023	Lid	Dhr. R. (Rob) van Muilekom	Provincie Utrecht
Tot september 2023	Lid	Mw. I. (Ilse) Zaal	Provincie Noord-Holland
Vanaf september 23	Lid	Mw. E.A.S. (Esther) Rommel	Provincie Noord-Holland
Heel 2023	Plv. voorzitter/ Lid	Mw. E. (Els) Kruijt	Gemeente Wijdmeren
Heel 2023	Secretaris a.i.	Mw. J. (Jitske) Brand	n.v.t.

10 Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum.

11 Staat van langlopende geldleningen

Lening-nummer	Geldgever	Datum sluiten lening	Oorspronkelijk bedrag in €	Looptijd in jaren	Rentepercentage	Type	Restantbedrag van de lening in € per 31-12-2022	Nieuw opgenomen leningen 2023	Aflossing 2023	Restantbedrag van de lening in € per 31-12-2023	Rentelast 2023
40.95833	BNG	17-10-2002	600.000	20	4,93%	Lineair	30.000	-	0	-	-
40.98976	BNG	30-03-2004	500.000	20	4,32%	Lineair	50.000	-	25.000	25.000	1.347
40.100731	BNG	07-09-2005	200.000	20	3,86%	Lineair	30.000	-	10.000	20.000	1.036
40.104808	BNG	17-12-2009	500.000	20	4,30%	Lineair	175.000	-	25.000	150.000	7.486
40.112062	BNG	19-07-2018	2.000.000	20	1,58%	Lineair	1.771.428	-	57.143	1.714.285	27.497
1.0031755	NWB Bank	30-12-2022	2.000.000	20	3,03%	Lineair	2.000.000	-	-	2.000.000	60.432
Totaal (in €)							4.026.429	-	117.143	3.909.285	97.798

12 Programmarekening 'oude stijl'

12.1 Programmarekening ingedeeld naar voormalige begrotingsposten

Omwille van de vergelijkbaarheid hebben we onderstaand de programmarekening 'oude' stijl opgenomen:

	Begrotingspost	Realisatie 2022	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking begroting - realisatie
1a	Doorbelaste personeelskosten	944.218	1.303.700	511.135	792.565
1b	Doorbelaste apparaatskosten	1.196.815	335.500	128.806	206.694
3	Kwaliteitsbijdrage derden t.b.v. toezicht en handhaving	-	315.000	315.000	-
5	Inhuur personeel derden	57.217	37.000	206.383	(169.383)
7	Rente en afschrijvingen	218.872	316.000	291.881	24.119
9	Huur en pachten	-	-	-	-
11	Bestuurs- en apparaatskosten	31.801	42.300	73.831	(31.531)
11a	Transitiebudget (Wijdemeren)	133.100	-	-	-
13	Belastingen en verzekeringen	34.038	17.000	41.593	(24.593)
15	Energie- en waterkosten	29.868	24.000	30.759	(6.759)
17	Onderhoud en vuilafvoer	462.798	318.000	548.189	(230.189)
17a	Bijdrage gebiedsakkoord	70.914	70.900	70.914	(14)
19	Voorzieningen	288.384	288.000	269.387	18.613
21	Publiciteits- en overige kosten	3.793	7.000	2.554	4.446
23	Nagekomen lasten	299	-	(10.936)	10.936
25	Onvoorzien	-	3.100	-	3.100
	Totaal lasten	3.472.117	3.077.500	2.479.496	598.004
2	Opbrengsten van eigendommen	389.561	423.700	415.056	(8.644)
4	Rechten	328.466	-	18.062	18.062
6	Rente	-	-	45.416	45.416
8	Overige baten	79.078	61.000	65.614	4.614
10	Instandhoudingsbijdrage	-	209.000	220.844	11.844
12	Nagekomen baten	438	-	-	-
14	Dekkingsmiddelen	2.007.914	2.315.300	2.074.848	(240.452)
	<i>Deelnemersbijdrage</i>	<i>1.539.180</i>	<i>1.754.100</i>	<i>1.765.703</i>	<i>11.603</i>
	<i>Instandhoudingsbijdrage</i>	<i>-</i>	<i>106.000</i>	<i>94.156</i>	<i>(11.844)</i>
	<i>Transparantie BTW</i>	<i>468.734</i>	<i>455.200</i>	<i>214.989</i>	<i>(240.211)</i>
	Totaal baten	2.805.457	3.009.000	2.839.840	(169.160)
	Saldo van baten en lasten	(666.660)	(68.500)	360.343	428.843
	Toevoegingen aan reserves	-	19.700	2.393	(17.307)
	Onttrekkingen aan reserves	70.914	88.200	70.914	(17.286)
	Gerealiseerd resultaat	(595.746)	-	428.864	428.864

12.2 Toelichting afwijkingen per begrotingspost

Onderstaand is een toelichting opgenomen per begrotingspost op de belangrijke over- en onderschrijdingen:

De begroting 2023 is de laatste begroting, die is opgesteld door Recreatie Midden-Nederland. Een aantal van de ramingen zijn in de begroting 2023 t.o.v. de begroting 2022 naar beneden bijgesteld. De realisatie 2023 is als gevolg daarvan bij een aantal begrotingsposten aanzienlijk hoger dan de raming 2023.

Lasten

1a Doorbelaste personeelskosten

Met ingang van 2023 worden de taken van het Plassenschap uitgevoerd door de gemeente Wijdmeren. Kosten worden doorbelast op basis van werkelijk gewerkte uren. Het jaar 2023 was een transitiejaar, waarin naast de reguliere werkzaamheden is ingezet op een complete inventarisatie en nulmeting van de staat van het werkgebied. Deze werkzaamheden zijn door de gemeente Wijdmeren, met behulp van externe adviseurs, met een relatief kleine groep medewerkers uitgevoerd. Dit resulteert in een forse onderschrijding van de doorbelaste personeelskosten t.o.v. de raming.

In 2024 worden de geïnventariseerde werkzaamheden aan de hand van de vastgestelde plannen uitgevoerd. Het aantal medewerkers dat hierbij actief zal worden betrokken, zal daardoor aanzienlijk worden uitgebreid. Een onderschrijding van de personeelskosten, zoals in deze jaarrekening verantwoord, zal in deze omvang niet meer voorkomen.

1b Doorbelaste apparaatskosten

In de jaarrekening 2022 zijn onder deze post, naast de doorbelaste apparaatskosten, ook de liquidatiekosten van Recreatie Midden-Nederland verantwoord. Dat had een grote impact op het resultaat.

De in 2023 verantwoorde lasten betreft de doorbelasting van de overhead over de doorbelaste personeelskosten. Dit percentage bedraagt voor 2023 25,2%. Door de lagere doorbelasting van de personeelskosten, is ook de doorbelaste overhead aanzienlijk lager dan geraamd.

5. Inhuur personeel derden

Bij deze post zijn verantwoord de kosten van de via de provincie Utrecht ingehuurde bestuurssecretaris ad. € 37.600. De kosten van inhuur van een areaalbeheerder en de inhuur van personeel voor het schutten van de boten bij de Mijndense Sluis. In de raming is alleen rekening gehouden de inhuur Mijndense Sluis. De kosten van de areaalbeheerder en de bestuurssecretaris zijn in de begroting geraamd onder de posten 1a en 1b.

7. Rente en afschrijvingen

In de begroting 2023 was rekening gehouden met meer investeringen (waaronder verhardingen, meubilair). Tevens zijn de investeringen in de Strook en de Muyevelde Vaart eerst in 2023 afgewikkeld en start de afschrijving met ingang van 2024. Als gevolg hiervan is de afschrijving lager dan begroot. De verantwoorde rente bedraagt € 97.900, de afschrijvingslasten € 194.000. Geraamd was in totaal € 316.000.

11. Bestuurs- en apparaatskosten

De overschrijding op deze post wordt voornamelijk veroorzaakt door de implementatie van een beheersysteem Geovisia ad. € 24.000 en extra consultancykosten voor het financieel systeem.ad. € 7.000.

13. Belastingen en verzekeringen

Het budget voor belastingen en verzekeringen is veel te laag geraamd. Dit is aangepast vanaf de begroting 2024. De lasten zijn t.o.v. de rekening 2022 met € 7.500 toegenomen.

15. Energie en waterkosten

De raming van deze post is structureel te laag en moet worden bijgesteld. De uitgaven 2023 zijn nagenoeg gelijk aan die van 2022.

17. Onderhoud en vuilafvoer

Ten opzichte van de voorgaande jaren is het budget voor onderhoud en vuilafvoer in de begroting 2023 fors naar beneden bijgesteld.

In 2023 heeft een inventarisatie van het werkpakket voor reguliere onderhoud plaatsgevonden. Op basis hiervan is een beheerplan opgesteld. Dit beheerplan is door het bestuur in september 2023 vastgesteld. Uit het beheerplan volgt dat het benodigde budget voor regulier onderhoud veel hoger is dan het in de begroting 2023 geraamde, naar beneden bijgestelde, budget. In 2023 zijn evenals voorgaande jaren de reguliere onderhoudswerkzaamheden in het werkgebied uitgevoerd. Om tot een de inventarisatie en nulmeting te komen zijn een aantal onderhoudsinspecties uitgevoerd. De daartoe gemaakte kosten zijn ook onder deze post verantwoord.

19. Voorzieningen

In 2023 heeft inventarisatie van de nog weg te werken achterstanden in het groot onderhoud plaatsgevonden, daarbij is bepaald welke kosten daarmee gemoeid zijn. In het 4-jarig uitvoeringsplan is de verdeling van deze werkzaamheden uitgesmeerd over de periode 2024-2027. Berekend is dat om de achterstanden in de periode 2024-2027 te kunnen wegwerken er een voorziening nodig is van € 1.179.800. De dotatie groot onderhoud 2023 is bepaald aan de hand van dit benodigde budget en bepaald op € 269.387. Dit is lager dan de raming 2023, die nog uitging van de eerder berekende bedragen voor groot onderhoud.

Daarnaast is in kaart gebracht welke dotatie aan de voorziening groot onderhoud structureel nodig is om het groot onderhoud vanaf 2028 cyclisch te kunnen uitvoeren. Vanaf 2024 wordt een, jaarlijks te indexeren, bedrag van € 212.200 aan de voorziening groot onderhoud toegevoegd.

21. Publiciteits- en overige kosten

Op deze post zijn de uitgaven onder de beschikbare budgetten gebleven. De uitgaven 2022 en 2023 verschillen niet veel.

23. Nagekomen lasten

Betreft lagere lasten door afrekening van liquidatie Recreatie Midden-Nederland. Alle voorziene lasten zijn verantwoord in 2022.

25. Onvoorzien

In 2023 zijn er geen kosten ten laste van het budget onvoorzien gebracht.

Baten

2. Opbrengsten eigendommen

Dit betreft de opbrengsten van schutten van de Mijndense sluis, de erfpacht Mijnden en de huur, opstalrechten en erfpacht van de strook en Eiland Meent, jachtrecht en visrecht. In mindere mate verhuur van diverse terreinen. De erfpacht Mijnden is met 10% verhoogd, daar staat tegenover een duidelijk lagere opbrengst van sluisgelden. Op totaalniveau is het verschil beperkt.

4. Rechten

Met ingang van 2023 is de vergunningverlening terug gevallen aan de gebiedsgemeenten Stichtse vecht en Wijdemeren. Het Plassenschap verantwoord in de jaarrekening alleen nog vooruit ontvangen bedragen van in het verleden voor meerdere jaren afgegeven vergunningen.

6. Rente

Eind 2022 is een nieuwe vaste geldlening van € 2.000.000 afgesloten bij de Nederlandsche Waterschapsbank. Deze middelen waren niet direct nodig voor financiering van de investeringen, verder is de liquiditeitspositie continu gemonitord. Het hele jaar door waren er voldoende middelen beschikbaar voor het uitvoeren van de taken. Niet direct benodigde middelen zijn door het Plassenschap, conform de wet, aangehouden in de Schatkist. Over de in de Schatkist aangehouden middelen vergoedt het Rijk rente. In 2023 is de rente op tegoeden fors hoger geweest dan de afgelopen jaren, veroorzaakt door de sterk gestegen marktrente. Op totaalbasis is ruim € 45.000 aan rente ontvangen.

8. Overige baten

Dit betreft met name de aan de gebiedsgemeenten doorbelaste kosten voor de vuilnisophaaldienst.

10. Externe baten onderhoud gebied

De externe bijdrage, die wordt bepaald op basis van door de gemeente Wijdmeren ontvangen bedragen is bijna € 12.000 hoger dan de raming. Dit wordt veroorzaakt door iets hogere opbrengst, door meer verstrekte vergunningen en per saldo lager, dan geraamde lasten voor de uitvoering van de vergunningverlening. Deze bijdrage staat in directe relatie met de "Kwaliteitsbijdrage derden t.b.v. toezicht en handhaving".

14. Dekkingsmiddelen

Het verschil ten opzichte van de begroting wordt verklaard door de BTW op de kosten. Omdat de kosten lager zijn uitgevallen dan begroot is het aandeel BTW in de deelnemersbijdrage tevens lager dan begroot. De deelnemersbijdrage zelf is gelijk aan het begrote bedrag. Geraamd transparantie BTW € 455.200, feitelijk betaalde transparantie BTW afgerond € 215.000, dat is een verschil van ruim € 240.000.